

Az igaz ember panasza

Lekció: 5Móz 32,1-18/Textus: Zsolt 17.

2018. április 22.

Január eleje óta június végéig minden vasárnap egy-egy zsoltárt olvasunk. Rendszeresen beszéltünk arról, hogy a Zsoltárok könyve az egyház imádságos könyve, a zsoltárokon keresztül imádkozni tanulunk. Azt is mondtuk, hogy csak akkor van értelme ennek, csak akkor ismertetik meg velünk a zsoltárok az imádság anyanyelvét, ha gyakoroljuk a zsoltár-imádságokat: naponta elővesszük, elolvassuk azt a zsoltárt, ami azon a héten éppen velünk van. Ha ezt következetesen megtesszük, az át fog minket formálni. Azért mondom most el mindezt újra ilyen részletesen, mert kb. a kétharmadánál tartunk ennek az időszaknak. Nem tudom, hogyan gyakorolja a gyülekezet a zsoltáros imádságot, de nagyon nem mindegy, hogyan állunk ebben. Lehet, hogy elkezdted rendszeresen imádkozni a zsoltárokat, s azt tapasztalod, hogy gazdagodik az imádságaid nyelvezete, mélysége, és ezáltal formálódik, mélyül az Istennel való kapcsolatod is. Nem tudom, van-e, aki minden nap hűségesen gyakorolja ezt? Talán valószínűbb, hogy a többségünk küszködik vele, de gyakorolja: kimarad egy-egy nap, de újra erőt veszünk magunkon és újra belépünk – azt gondolom, ez így normális. Azokat szeretném most leginkább megszólítani, akik valamiért úgy érzik: leszakadtak erről az egésztől. Nem megy, nem akarjátok, feladtátok – szeretnék biztatni és vigasztalni benneteket: még érdemes belépni! Hosszú még ez a két hónap, és nem nehéz dolog ez, csak vágjatok bele! Csak olvassátok el naponként a soron lévő zsoltárt, és higgyétek el: Isten hűséges lesz, jönni fog azon keresztül hozzánk, és formálni fog! Arra valók a zsoltárok, hogy imádkozzuk azokat!

A mai, 17. zsoltár arra tanít bennünket, hogyan imádkozunk, amikor ránk támadnak ellenségeink, pedig mi ártatlanok vagyunk. Amikor megvádolnak, neked mennek, fenyegetnek valamiért, amit nem is követtél el. Hogyan imádkozunk ilyenkor? Imádkozunk-e egyáltalán?

A 17. zsoltár az ún. panasz-zsoltárok közé tartozik. Olyan imádságok ezek, melyekben a mélységből, a sötétségből imádkozik Isten embere, egyénileg vagy közösségileg. A mélység, amelyben a panasz-imádság megszületik, nagyon sokféle lehet. Lehet ellenség, mint ebben a zsoltárban. Lehet betegség, amikor a halál közelébe kerül a zsoltáros. Lehet gyász, fájdalom, amikor elvesztettünk valakit. Lehet csalódás, amikor hűtlen lett valaki hozzánk. Lehet egy válásnak a fájdalma, amikor otthagytak, magunkra hagytak. Lehet a munkának az elvesztése, amikor hihetetlen anyagi gondokba kerültünk. Nagyon sokféle élethelyzet van, mind a miénk.

A panasz-zsoltárok ugyanakkor, köztük a mai is, nagyon bensőséges, személyes hangú imádságok. Ez nagyon fontos! Különösen, mivel éppen amikor sötétség, mélység, nehézség, küzdelem van az életünkben, akkor szoktuk azt érezni, hogy valami hihetetlen messzeségben vagyunk Istentől. És ha nagyon messze vagyunk Tőle, akkor nagyon nehéz imádkozni Hozzá. De a panasz-zsoltárok éppen ilyen, mély küzdelmek idején született bensőséges imádságokat tárnak elénk!

Hogyan imádkozunk tehát, amikor ránk támadnak az ellenségeink? Öt dolgot mond el a zsoltár erről:

1. Forduljunk Istenhez!
2. Kérjük, hogy vizsgáljon meg!
3. Könyörögjünk a védelemért!
4. Nézzünk rá az ellenségeinkre!
5. Bízunk a szabadulásban!

1. Forduljunk Istenhez!

Két alapvető szempontból van annak jelentősége, hogy egy keresztény gyülekezet tudja-e imádkozni a panasz-zsoltárokat, vagy akár saját szavaival Isten elé tudja-e tárni a küzdelmeit, a sötétségeit.

Az első kérdés az, hogy el tudjuk-e ismerni, ami valóságosan bennünk van: a fájdalmat, sötétséget, bűnt, nyomorúságot, üldöztetést? Magunkhoz tudjuk-e ölelni mindennek a valóságát? Mert amennyiben nem, akkor azt tagadjuk és hártjuk, ami valóságosan körülvesz minket – de ebben a hártásban és tagadásban képtelenek leszünk a szívünk valóságában, mélységében találkozni Istennel. A mai kultúra nem igazán tudja elismerni, elfogadni, ha valami súlyos sötétség vagy nehézség van az életünkben. Ezt maximum a családdal, vagy a legjobb barátunkkal tudjuk megosztani, különben senki nem akar erről hallani. Ez ki van téve az életből. Másrészt nagyon sok keresztényben működik egy reflex, mely szerint, ha nyomorúságban vagyok, akkor bűnös vagyok, bűnősként pedig távol vagyok Istentől, nem jöhetek elé. **De Isten – ez alapvető! – ott tud, és ott szeretne velünk találkozni, ahol valójában vagyunk, és nem ott, ahol lenni szeretnénk, vagy ahol szerintünk lenni kellene.** Nem úgy van, hogy ha elég jó keresztény lennék, ami most nem vagyok, akkor tudnék találkozni Istennel. Nem! Ott, ahol vagyunk, akar velünk találkozni! Ez (mint ahogy a zsoltárok általában), annak is segítség, akinek még kérdései vannak, aki még csak keresi az Istennel való kapcsolatot: nem kell valahova elfejlődni ahhoz, hogy találkozhas Vele! Ott, ahol vagy: ha sötétségben, akkor a sötétségben; ha nyomorúságban, akkor a nyomorúságban – amiben vagy, ott keres, ott akar Isten találkozni veled.

A panasz-imádság első jelentősége tehát az, hogy el tudod-e ismerni a benned levő valóságot? Második viszont, miután elismerted: mi alapján döntöd el, hogy az elismert valóságod Isten elé tárható-e? Lehet, hogy azt mondd: igen, tudom, miben vagyok, de úgy érzem, Isten elé ez nem való, nem mondható el, nem tartozik Rá. Inkább elnémulsz és elfordulsz Tőle, nem is biztos, hogy ez tudatos döntés, egyszerűen csak azt érzed, ebben a helyzetben nem tudsz imádkozni.

Fontos mindkét valóságot tudatosan szem előtt tartanunk: egyrészt Isten mindig a valóságban akar velünk találkozni, másrészt minden, ami velünk van, Őelé való. A panasz-zsoltárok Isten ajándékai számunkra: azért adja, hogy ha nincsenek szavaid, nincsenek kifejezhető érzéseid; amikor fogalmad nincs, hogyan mehetnél Istenhez; akkor Ő ezekben a zsoltárokból odalép melléd és szavakat ad a szádba. Meghív, hogy beszélj vele. Meghív, hogy kinyisd a szívedet neki. Azt mondja: eléd tárom ezeket a szavakat, hogy ezekkel mondd el nekem, ami benned van! Erre valók a panasz-zsoltárok: abban segítenek, hogy kitartóan Isten elé tárjuk nyomorúságainkat, sötétségeinket; és ott tartjuk azokat egészen addig, amíg Isten megoldást nem ad. Ugyanakkor a zsoltár struktúráját, rendet is ad, éppen akkor, amikor széthullik körülötted minden.

Hogyan imádkozzunk tehát, amikor ellenség támad ránk? Nézzünk rá az ellenség-kérdésre! Ellenség: nehezen mondjuk ki ezt a szót, pedig sokféle embert jelenthet. Ellenség lehet az ellened áskálódó munkatársad, főnököd vagy beosztottad. Ellenséggé válhat a barátod, aki ellened fordul. Hányan szenvednek attól, hogy egy-egy megromlott kapcsolatban egymás ellenségeivé válnak a házastársak! Nem mondod ki, nem nevezed annak, de állandóan harcoltok egymással. Nagyon sokféle módon ott lehet tehát az ellenség az életünkben. Kérdés, hogyan imádkozzunk velük kapcsolatban?

Az első az, hogy egyáltalán imádkozzunk! Forduljunk Istenhez! Hogyan teszi ezt a zsoltáros? Az első két versben ezt mondja: „*Uram, hallgasd meg igaz ügyemet! Figyelj esedezésemre! Ügyelj imádságomra!*” Halljátok ebben a felsorolásban, mennyire bensőséges, személyes és konkrét ez az imádság? Mi nagyon gyakran azért nem éljük meg Isten jelenlétét a nyomorúságainkban, mert vagy elnémulunk ilyenkor, vagy olyan általánosságban imádkozunk csak, ami minden személyességet és konkrétumot nélkülöz. Nem is

ismerjük talán ennek a személyes kiáltásnak a valóságát – de ha belépünk a zsoltár-imádságba, az megtanít rá, kialakítja! Szavakat ad a szánkba és meghív erre a személyes, konkrét jelenlétre Isten előtt. Bárcsak zsigeri reakciónkká válhatna, hogy a nyomorúságban, sötétségben Hozzá, Istenhez menekülünk!

2. Kérjük, hogy vizsgáljon meg!

A zsoltáros ismeri az Istennel való kapcsolat alapvető dinamikáját: mikor Isten elé járulunk, akkor Ő megvizsgál bennünket. Ezt tudnunk kell és oda is kell rá szánunk magunkat. Nem is lehet másként! Nem mehetünk úgy a Mindenható Isten elé, hogy rá se nézzünk magunkra! De ez az átvizsgálás egy személyes és szeretetteljes légkörben zajlik, nem egy rideg mennyei röntgen világít át, hanem az Atyánk vizsgál meg bennünket. Azért teszi, mert komolyan érdekli, mindig kíváncsi rá, hogy mi van velünk, mi van bennünk.

Ebben a zsoltárban úgy tűnik, ez a megvizsgálás éjszaka történt, és nem annyira Dávid kérésére, inkább Isten kezdeményezte: odalépett hozzá és Ő hozta el ennek a vizsgálatnak az idejét. Ezt mondja Dávid: *„megvizsgáltad a szívemet, meglátogattál éjjel, próbára tettél.”* Miről van szó? A legtöbbünknek talán van olyan tapasztalata az életben, hogy amikor nagyon súlyos helyzet áll elő, akkor nem tudunk aludni, felébredünk éjszaka, pörögnek bennünk az emlékek, gondolatok, érzések. Vajon erről beszél a zsoltáros? Azt gondolom, hogy igen, erről a tapasztalatról. De akkor miért mondja erről az általánosan ismert gyötrődésről, hogy őt abban Isten látogatta meg, Isten vizsgálta meg a szívét, Isten tette próbára? Ez a kép a próbáról azt idézi, ahogyan a megtisztítandó nemesfémeket izzítják. Amikor már egészen izzó és folyékony a nemesfém, akkor az értéktelen, könnyű salak feljön a felszínére, és azt leszedik onnan – agy zajlik a tisztítás, ez a próba. Azt mondja a zsoltáros: ahogyan éjjel felébredek, és küszködök a nehezeimmel, forgatom magamban a nyomorúságaimat, abban Isten látogat meg, és Isten az, aki próbára tesz. Miért? Azért, mert Isten jelenlétében él. Amikor felteszi a kérdéseket, visszanéz a helyzetre: mit tettem rosszul, mit mondhattam volna másképpen, miért történik ez velem, mi történik, ha mindent elveszíték? – akkor ezeket a kínzó gondolatokat nem egyedül éli meg, hanem felismeri, hogy Isten jelenlétében van. Isten látogatta meg ebben, talán nem is lett volna Vele ilyen valóságos találkozása a nyomorúságok nélkül.

Ha továbbmegyünk ebben a zsoltárban, van ennek a megpróbálásnak egy nagyon meglepő dimenziója: a zsoltáros ártatlannak mondja magát. Talán meglepő számunkra, de ő azt vallja: ezt hozta eredményül a vizsgálat. Megvizsgáltál, megpróbáltál – és én ártatlan vagyok. *„Próbára tettél, nem találsz bennem álnokságot, nem jött ki ilyen a számon; bármit tettek az emberek, én a Te beszédedre figyelve őrizkedtem az erőszakosak útjától.”* Lehetséges ez? Isten megvizsgálta és nem talált benne álnokságot? Nagyon fontos ez akkor, amikor az ellenségeinkre nézve imádkozunk! Mert nem azt vallja meg itt Dávid, hogy őbenne nincsen álnokság, vagy, hogy ő soha nem vétkezett volna – ilyen csak képmutató, öngazoló keresztények lépések mondani. Nem erről van szó. Hanem arról, hogy az adott konkrét helyzetre nézve, amiben az ellenségei támadják, amivel vádolják - ebben a konkrét helyzetben nem volt hűtlen, nem volt álnok, és nem volt csalárd! Érted, mennyire fontos, hogy amikor rád támadnak emberek, akkor lehetőség van Isten előtt megvizsgálni magad, és amennyiben ez a helyzet, akkor jogod van kimondani: ebben a dologban ártatlan vagyok?! Micsoda szabadsága van így a keresztény embernek! Mert törvényszerű, hogy a kritika, a támadás mélyre megy és a lényünk legmélyén sebez, és hosszan hordozzuk a terhét. Isten nélkül két megoldási lehetőség kínálkozik. Az emberek egy része vizsgálat nélkül hárit el minden kritikát: azért támad a másik, mert benne van a hiba, én erről nem tehetek, nem az én ügyem, nem érdekel! Ez azonban semmi más, mint küzdelmes védekezés, nincs benne a szívnek szabadsága. Sokan mások pedig mindig magukban keresik a hibát: megint én csináltam valamit rosszul, megint én vagyok rossz, mindent én rontok el. Gyakran pedig az önvizsgálat nélküli háritás és a az állandósuló bűntudat között ingadozunk. Mint Isten emberének azonban az Atyával való személyes és bensőséges kapcsolatban megvan ez az óriási ajándékunk: áttekinthetjük Istennel együtt, amit tettünk, vagy nem

tettünk; amit mondtunk, vagy amit nem mondtunk; és ha úgy van, kimondhatjuk: meglátogattál, megpróbáltál, megvizsgáltál, Uram, és konkrétan erre a dologra nézve nem volt bennem álnokság, nem volt bennem gyűlölet, nem volt bennem rosszindulat. Bizalommal állok Előtted. Micsoda szabadság!

Joggal kérdezhetitek persze, mi van, ha nem ezzel az eredménnyel zárul a vizsgálat? Mert többnyire nem ezzel az eredménnyel zárul. Többnyire az derül ki, hogy mi is sárosak vagyunk, mi is vétkeztünk. Mi történik ilyenkor? Erre is van példa bőségesen a panasz- zoltárokban (a maiban nem erről van szó, ezért ma nem erről beszélünk). De erre is egyértelmű a válasz: ha a vizsgálat során Isten bűnösnek talál, akkor a bűnvallás a megoldás, az előttünk megnyíló út. Akkor felismerjük és elismerjük, hogy megvizsgáltál, Uram, és igen: itt és itt vétkeztem, álnok voltam, rosszindulatúan beszéltem, megrövidítettem az üzleti partnert, irigy voltam azokra, akiknek minden jól megy; büszke volt a szívem; kevély volt a tekintetem – bocsáss meg! De akkor is: kérd, hogy vizsgáljon meg! Állj elé, hogy megpróbáljon, és ha kell, megtisztítson! Ez a második lépés.

3. Könyörgés védelemért és oltalomért

A panasz-zoltárok központi eleme a kérés: a zoltáros szabadulást, helyzetében változást kér az Úrtól. Hozzá fordult, bemutatta ártatlanságát, és most KÉR. És nem is arról szeretnék beszélni most, ami a kérésének a tárgya: megőrzetetést, védelmet, szabadítást, ellenségei elnémitását kéri. Sokkal inkább a kérés mikéntjére figyeljünk! Hogyan kér a zoltáros? Milyen alapon áll panaszában az ő Ura elé? Ez a legszebb része ennek a zoltárnak. Azt olvassuk: *„tégy csodát híveddel, mert te megszabadítod azokat, akik jobboldhoz menekülnek támadóik elől. Őrizz engem, mint szemed fényét, rejts el szárnyaid árnyékába a bűnösök elől!”* Tégy csodát híveddel – ezt Károlyi úgy fordítja: *„mutasd meg csodálatosan a te kegyelmedet!”* Ezt a szót, ami a kegyelmet jelenti, érdemes héber nyelven is megjegyezni: „heszed” - azt jelenti: Isten szövetségi hűsége, szeretete. Az újfordítású Biblia az imádkozóra vonatkoztatja ezt, de számos fordítás nem az ember, hanem az Úr szövetségi hűségét látja itt. Isten és az Ő népe szövetséget kötöttek, és amikor a zoltáros védelmet, csodát, kegyelmet kér, akkor Isten hűséges szeretetére nézve teszi mindezt. Veszélyes ez a mondat, de értsük jól: ebben a szövetséges kapcsolatban jár neki ez a közbeavatkozás. A bajban így imádkozik: Uram, tégy csodát! Mert beléptem a szövetségre, amelybe meghívtál. Te ígérted a védelmedet, az oltalmadat; most erre a szeretetre, hűségre apellálva kérek: szabadíts meg! Ez egy együttműködés, egy partneri kapcsolat. Nem bizonytalanul járulsz az Úr elé: „Uram, nem tudom, segítes-e vagy nem, nem érdemlem meg, de kicsit reménykedem.” Nem úgy jössz, mint egy koldus, egy alattvaló, hanem mint szövetséges társ, mint akinek partnere az Úr. Értitek, milyen ereje van, amikor ebből a kapcsolatból tárod Elé a kérést? Ennek mélységét gyönyörűségeesen ragadja meg a zoltáros, és ezt szeretném most megmutatni.

Két képet használ Dávid abban, ahogy Isten előtt látja önmagát, azt mondja: *„őrizz meg, mint a szemed fényét, rejts el szárnyaid árnyékába!”* Ezek a képek meghatározóak Isten és az Ő népe, Izrael kapcsolatában. A lekióban Mózes énekében ezt olvastuk: *„Mikor a Felséges kiosztotta a népek örökségét, népekre osztva az emberek fiait, mikor kijelölte a nemzetek hazáját, kik anyian vannak, mint Izrael fiai, akkor az Ő népe maradt az Úr része, Jákob lett az Ő kimért öröksége. Pusztá földön talált rá, kietlen, vad sivatagban. Körülvette, gondja volt rá, óvta, mint a szeme fényét, ahogy a sas, röptetve fészekalját, fiókái fölött repdes, úgy vette őt kiterjesztett szárnyaira, evezőtollán hordozva őt.”*

Ezt a képet, ahogy Isten megfogja ezt a népet, mint egy elveszett, semmi, kietett gyereket, aki pusztulásra van ítélve a sivatagban, magához öleli; óvja, mint a szeme fényét; és mint a sas, elrejt a szárnyai árnyékába – ezt Izraelről, Isten népéről mondja a Biblia. De ebben az imádságban a zoltáros egészen személyesen ebből él. Őrizz meg engem, mint a szemed fényét! És rejts el engem a szárnyaid árnyékába!

Minket is egészen személyesen kell, hogy érintsen mindez! Te és én is Isten szövetségének, az úrvacsorázó közösségnek a részei vagyunk. Ez nagyon fontos! Szövetségben lenni Istennel, azt jelenti: Ő elkötelezte magát irántunk, mi elköteleztük magunkat Iránta. Isten megpecsételte ezt a szövetséget Jézus Krisztusban, az Ő halálában, értünk hozott áldozatában. Azok a nagy igazságok, amelyeket agyban jól ismersz Isten szövetségéről, népének adott ígéreteiről - vajon tudnak-e egészen személyessé lenni számodra a sötétségben, ellenségeid közepette? Oda tudsz-e állni evvel az őszinte kéréssel: „Őrizz meg, mint a szemed fényét!” Micsoda értékességet tükröz ez számunkra! Azt mondhatod Istennek: én vagyok a te szemed fénye! Te mondtad! Gyöngéd szeretetedre apellálok, ebben a nagy mély bizonyosságban, hogy oltalmazóan mellettem állsz.

4. Nézzünk rá az ellenségeinkre!

Amikor ellenségünk van, akkor ellenségünk van – ennek a realitását segít elismerni a zsoltár. Nem szoktuk használni ezt a kifejezést, de megéljük az ellenségességet mindazokban az élethelyzetekben, amelyeket korábban felsoroltam. Ez nem jelenti azt, hogy legalizálni szeretnénk mások gyűlöletét, utálatát, félreértés ne essék! De el kell ismernünk önmagunk előtt is, ha van olyan, aki akár részben joggal, akár teljesen jogtalanul rátör az életünkre, rosszat akar nekünk, rosszat tesz velünk, rosszakat beszél rólunk; azt várja, hogy összeomljunk, hogy eltűnjünk a színről. Lehet, hogy az van benned: keresztény vagyok, nem lehetnek ellenségeim! De tényleg nincsenek? Soha nincsenek? Nem volt még olyan, hogy este azt mondtad: utálok ezt az embert? Dávid kemény, bezárt szívű embereket említ, akik körbeveszik őt, rá támadnak, és a vesztét kívánják. Saul konkrétan az életére tör. Nagyon keményen imádkozik ebben a helyzetben. Azt kéri Istentől: *„Lépj elő, Uram, szállj szembe vele, és terítsd le! Ments meg engem kardoddal a bűnösöktől, ments meg kezeddal az emberektől, a világ nagy embereitől, Uram, akik kivesszik részüket az életből, jól élnek; töltsd meg hasukat azzal, amit nekik tartogatsz; lakjanak jól vele a fiaik is, és ami megmarad, hagyják a gyermekeikre!”* Értitek ezt a képet? „Töltsd meg a hasukat azzal, amit nekik tartogatsz” – ez nem a kenyér! Ez az ítélet! Döbbenetes, hogy ezt a nagyon szép áldást: töltsd meg a hasát, ne éhezzen, lakjon jól, a gyerekei, fiai, leszármazottai is; ezt a gyönyörű képet ilyen hihetetlen cinizmussal megfordítva azt mondja: töltsd meg a hasukat az ítélettel! Lakjanak jól vele a fiaik is! És ami megmarad, azt hagyják a gyermekeikre! Érted ennek a súlyát? Átkot mond az ellenségeire. Igen, ez a keserűségnek, a bosszúnak a hangja. Beszélünk kell erről, mert találkozunk ezzel, része az életünknek.

Próbáljuk megérteni, mi történik! Amikor minden összeomlik a zsoltáros körül, akkor a korábbi gátak is átszakadnak, nem? Gondold végig: amikor ott kiabálsz este magadban, hogy „utálok”! Vagy ennél sokkal keményebbeket is gondolsz, mert tönkretette az életedet. Mindent lerombolt véglegesen a lépésével. Ebben a helyzetben nem szoktuk jó keresztény módjára azzal visszafogni magunkat, hogy nem illik ilyeneket mondani a másik emberről. Mert tele vagyunk az indulattal ellene, és ez valóság, ez van bennünk. Akkor is, ha nem mondjuk ki, vagy nem Istennek mondjuk ki. A zsoltáros, Dávid Istennek mondja, szabadon engedi az indulatait Isten előtt. Miért? Mert őszinte, és mert akkor ez van a szívében. Érdemes ezt megtanulnunk tőle: Isten felé robban, és nem emberek felé. Dávid, amikor „helyzetben volt”, ott volt előtte Saul a barlangban védtelenül, megölhette volna, akkor nem tette, nem állt bosszút. Nem emelt kezét Isten felkentjére, aki ellen pedig korábban ezzel az indulattal imádkozott.

Ez nagyon fontos! Mit kezdesz az indulataiddal? Mert amikor indulattal vagy tele, amikor elborítanak a negatív, ellenséges érzések, akkor imádságban is csak ezt tudod Isten elé tárni. Fontos tudnod, hogy szabad, hogy ennek helye van. Sőt: itt van a helye. Ezért adja nekünk maga Isten a panasz-zsoltárokat, hogy ezekben tárd Elé őszintén, mondd el Neki az indulataidat!

Keresztényként biztosan felmerül benned az ellenvetés: hát Jézus nem azt tanítja, hogy imádkozzunk az ellenségeinkért, és áldjuk azokat, akik átkoznak minket? De igen, azt tanítja! És pontosan a Krisztussal való közösségünk révén; pontosan ezért, mert az Ő Lelke él és munkálkodik bennünk; pontosan azért, mert Ő maga is imádkozik értünk; ebben a közösségben, a Vele közösségben megélt imádságos jelenletben el is jutunk odáig, hogy el tudjuk hordozni szeretetben az ellenségeinket – de nem innen indulunk. Ez az út vége valóban – de az út eleje ott van, hogy kimondjuk Neki őszintén azt, ami bennünk van.

Azt mondja egy teológus, Eugene Peterson: *„Könnyű őszintének lenni Isten előtt a hallelujáinkkal. Kissé nehezebb őszintének lennünk a fájdalmainkkal. Majdnem lehetetlen őszintének lennünk Isten előtt gyűlöletünk sötét érzéseivel.”* Majdnem lehetetlen! De hova kerül a gyűlöletünk, ha nem kerül Isten elé? Mert ne mondd, hogy nincs! Munkálnak bennünk sötét indulatok. Ha elnyomjuk ezeket, vagy Isten jelenletétől távol, Tőle függetlenül fejezzük ki azokat, akkor hihetetlen mértékű rombolást tudnak elvégezni. Ha azonban imádkozzuk a zsoltárokat, akkor formálódunk, és azt fogjuk találni, hogy nem tehetjük mindazt, amit az indulatok Isten elé tárása nélkül megtennénk. Peterson így folytatja. *„Az imádság útja nem az, hogy elleplezzük sötét indulatainkat, hogy tiszteletre érdemesnek látszódjunk, hanem hogy napvilágra hozzuk, hogy Isten országának munkájába vonjanak be.”*

5. Bízunk a szabadulásban!

A legtöbb panasz-zsoltár a könyörgéstől a dicsőítés felé tart. Hálaadás, dicsőítés azért, hogy Isten meghallgatott, akár még úgy is, hogy nem múlt el fejünk fölül a baj. A zsoltár evvel a mondattal végződik, ez az utolsó sor az átok-mondás után: *„én pedig meglátom orcádat, mint igaz ember, öröm tölt el, ha meglátlak, amikor fölébredek!”* Az imádság titka és csodája, hogy a panaszból dicsőítés lesz. Mikor? Mikor látja meg a panaszban, a sötétségben az ellenségek által körülvevett ember Istent? Lehet, hogy már másnap meglátja? Lehet, hogy egyetlen éjszaka alatt lezajlik benne minden, és reggelre már betölti őt Istennek a nyugalma és a békessége? Lehet! Vagy lehet, hogy majd csak a harmadik napon? Lehet! Lehet, hogy csak három hónap múlva? Lehet! Lehet, hogy három év múlva? Lehet! Meddig tarthat ki a zsoltáros, meddig tarthatunk ki te meg én Isten szeretetében, hűségében bízva a könyörgésben? Meddig tarthat a panasz az időszak? Meddig képes megtartani engem és téged Isten heszed-je, szövetséges hűsége? Meddig vagyunk képesek azt mondani, hogy ha nem holnap, akkor majd talán a következő nap; vagy az azt követő napon, vagy jövőre jön el a szabadítás? Meddig nem adjuk fel?

„Én meglátom orcádat, mint igaz ember; öröm tölt el, ha meglátlak, amikor fölébredek.” Nem tudjuk nem Jézusban hallani és olvasni ezt. Nem tudjuk nem Jézus Krisztusra vonatkoztatni a sötétség, majd a felkelő hajnali fény valóságát. Sötétség, kiáltás, elveszés Nagypénteken a kereszten, leszállás a pokolba. Majd a szombat. Szombat a panasz-imádság ideje. Halál után, sötétségben, feltámadás előtt: szombat. Várod, mikor jön el a hajnal. Mikor robban be Jézus világossága az életembe? Mikor jön el a feltámadás? Mikor mutatja meg Isten a szabadítását? Meddig tudok várni bizalommal ebben a szombatban? Mert egy nap eljön! S a végső érv: ha nem előbb, hát eljön akkor, amikor majd a halál valóságos sötétsége után fölébredünk egy örök nappalra, egy örök hajnalra. Dicsőítsük Őt ezért!

Ámen

(Lovas András)